

több mint 20 régészeti objektumot tártunk fel különböző régészeti korszakokból.

Az 1. lelőhelyen egy leletanyag nélküli gödröt és egy újkori, bélés nélküli kutat találtunk. A 2. lelőhelyen a legkorábbi leleteink a késő bronzkori Gáva-kultúra emlékéanyagába tartoznak. A legtöbb lelet a Kr. u. 2. századi szarmata időszakból származik. A kerek, kisméretű gödrök mellett több méhkas alakú gödröt és egy szabadtéri kemence platniját is feltártuk. Úgy tűnik, ez a településrészlet előzménye lehet az innen kb. 1 km-re fekvő, Hosszúpályi-Dél lelőhelyen feltárt szarmata kori falunak. A kerámiaanyag nagy része úgynevezett házi kerámia, az ásatás legjelentősebb lelete is egy egészben előkerült kézzel készített fazék.

SZABÓ LÁSZLÓ

221. Mosonmagyaróvár, Mosonvár utca 2.

(Győr-Moson-Sopron megye) Á

2006. november 9–15. között próbafeltárást végeztünk a telek (Hrsz.: 3217) területén, ahol 700 m² alapú mélygarázzsal ellátott társasházat terveztek építeni. Az utca a Királydombon, az ispáni vár É-i oldalán található, a telek pontosan szemben fekszik a vár ÉK-i sarkával, a suburbium szélén. Feltételezéseink szerint e hely közelében feküdt a suburbium 11–12. századi kövezett piactere, ahol pincézett kőháza állt a lébényi bencés és a heiligenkreuzi ciszter apátnak. A piacterről és a házokról több okleveles adatot is ismerünk, nincs azonban közvetlen régészeti nyoma.¹⁸

Szintén a közelben, a telektől DK-re kb. 30 m-re áll az 1780–85 között épült Nepomuki Szent János kápolna, amely alá az Árpád-kori település plébániatemploma lokalizálható (egyelőre csak elméleti igazolással). Az ásatás így kiváló helyszínen folyhatott, ám ennek ellenére – az újkori beépítések miatt – igen szerény eredményekkel. Az Árpád-kori járószintet 130–160 cm között találtuk meg, a felszínen szórványosan Árpád-kori kerámiatöredékek voltak. Egyetlen körte alakú, 40 cm mély gödröt köthetünk a 12. századhoz, a többi objektumunk az újkori házakhoz kapcsolódó falak illetve melléképületek, kutak stb. voltak.

ASZT ÁGNES

222. Mosonszentmiklós, Gyár-telep, Malom utca

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á

A területen 1963-ban két 13. századi pénzzel teli Árpád-kori cserépedény került elő, a leleteket Pusztai Rezső beletárolta, előkerülésükről jelentést készített. A 1336/3 hrsz. telken a humuszolás megindulásakor ennek a leletegyüttesnek esetleges folytatása (újabb kincslelet)

indokolta a régészeti megfigyelést. A 700 m²-t érintő feltárás során Árpád-kori telepjelenségek kerültek elő (árokészletek, cölöplyukak), illetve a területről római kisleleteket is gyűjtöttünk (3–4. századi bronzpénzek, kerámiatöredékek). A lelőhely megegyezik a 2002-ben elkészített Mosonszentmiklós Örökségvédelmi Hatástanulmány 44. sz. lelőhelyével.

ASZT ÁGNES

223. Mosonszentmiklós határa

(Győr-Moson-Sopron megye) U, B, Ró, Á, Ú

2006. május–júniusban terepbejárást végeztem a település határába tervezett szélerőműpark által érintett területeken.

Pál-major: A fokozottan védett lelőhely a Rábca hajdani árterületének peremén, egy a környezetéből néhány méternyire kiemelkedő, lapos felszínű dombvonulaton és annak környékén fekszik. A dombvonulatot a nedvesebb időszakokban víz (mocsár) vette körül. A dombot az M1 autópálya építése során anyagnyerőhelynek jelölték ki. 1993–94-ben, kibányászást megelőzően a lelőhely jelentős részét feltártuk. A feltárt területrészt ezt követően kitermelték, jelenleg itt bányató található. A szomszédos parcellákon álltak az újkori, már elbontott Pál-major épületei. Az egykori majortól K-re egy kiterjedt, szabálytalan alakú kiemelkedésen (mely a major környéki már említett dombvonulat része) a kedvezőtlen észlelési feltételek ellenére nagyszámú kerámiatöredéket gyűjtöttem: a leletek java része őskori, de néhány római kori is előkerült. Az edénytöredékek mellett több kovatöredéket (szilánkot és magkövet) találtam. A dombot É-ről és K-ről egy hajdani folyómeder maradványa szegélyezi.

Szilas-dűlő II.: A község határának DK-i részén, a Rábca hajdani árterületének peremén húzódó magasabb teraszon nagyszámú őskori cseréptöredéket találtam, melyek egy része a dunántúli vonaldíszes kultúra és a bronzkor időszakába sorolható. Dél felé a leletanyag az itt lévő dűlőúton túl egészen az alacsony ártér széléig gyűjthető volt. A felszíni telepnyom K-i irányú kiterjedését nem sikerült megállapítani az itt húzódó magas repce miatt. A lelőhelyen 1997-ben őskori (DVK, rézkor, kelta) és 9. századi telepobjektumokat, valamint zselizi sírokat tárt fel Figler András.

Vasúton-túli-földláb V.: A már ismert Árpád-kori és római kori lelőhely a település határának Ötvennyel szomszédos részén, a vasúttól K-re helyezkedik el. A területet a bejárás időpontjában sarjadó gabonavetés borította, ami meglehetősen kedvezőtlenül befolyásolta a megfigyelést. A területen szórványosan Árpád-kori, római kori és újkori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A településnyomok egy hajdani folyómeder Ny-i, emelkedő partoldalán figyelhetők meg, és hosszan követik a meder kanyarodását. Felszíni leletek a hajdani meder fenekéről is kerültek elő.

TAKÁCS KÁROLY

18 Aszt Á.: „Markalf hazája...” Újabb régészeti kutatások a mosoni ispáni központban. Arrabona 2006. 44/1, 11–42.